

Beperkt ondernemen

Zelfstandig ondernemen als alternatief in reïntegratie¹

De Verkenning Levensloop van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid behandelt het thema van de 'de standaardisering' van de levensloop. De Nederlandse mens wil steeds meer zelf bepalen hoe hij invulling geeft aan werken, leren, zorgen en wonen. Verliep de loopbaan voorheen langs een standaardtraject, nu kiest men zelf de route. Dit heeft uiteraard consequenties voor de arbeidsmarkt. Het standaard werkende leven zal langzaam maar zeker plaats

maken voor een samenspel van functies en taken. In deze transitionele arbeidsmarkt is er veel ruimte voor alternatieve invullingen van de levensloop. In de nieuwe levensloop zal men de betaalde arbeid inruilen voor een combinatie van werk en zorg en het volgen van opleidingen. Een keuze voor zelfstandig ondernemerschap zal ook een belangrijke factor worden. Het beleid dat uit de Verkenning van het Ministerie voortkomt, zal erop gericht zijn transitie naar zelfstandig ondernemen te stimuleren. Dit betekent dat

Zelfstandig ondernemerschap kan een optie zijn voor mensen die wegens arbeidsongeschiktheid uit het arbeidsproces vallen. Toch wordt er van de mogelijkheden hiervoor (denk bijvoorbeeld aan starterskredieten) weinig gebruikgemaakt. Reïntegratiebedrijven wijzen zelden en slechts met grote terughoudendheid op de mogelijkheden. Wil zelfstandig ondernemerschap echt een alternatief vormen in de reïntegratie, dan moet er nog heel wat veranderen.

200015544

er een kentering zal gaan optreden in het denken over dit onderwerp, de keuze voor zelfstandig ondernemen zal meer voor de hand liggen en de gevolgen van het ondernemen zullen ook in de sociale zekerheid opgenomen dienen te worden.

Arbidsgehandicapte ondernemer
Het verlaten van de arbeidsmarkt

vanwege arbeidsongeschiktheid is een ongewenste, maar daardoor niet minder voorkomende transitie. Reïntegratie is erop gericht deze situatie (gedeeltelijk) te herstellen. De vraag is nu welke rol zelfstandig ondernemen in dit licht speelt. Met andere woorden, is zelfstandig ondernemen een overweging in het huidige reïntegratiebeleid? Uitgangspunt van dit artikel is dat het starten van een eigen onderneming een weinig gebruikte optie is waar het de terugkeer van arbeidsgehandicapten in het 'werkende leven' betreft. En het is

niet geheel duidelijk waarom dit het geval is. Er zijn uiteraard argumenten te bedenken tegen een zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap, zoals verhoogd risico, administratieve rompslomp en gebrek aan ondernemersinzicht. Maar daar staat tegenover dat een eigen onderneming onafhankelijkheid biedt en – indien het een succesvol bedrijf is – goede (financiële) perspectieven. En uiteindelijk een mogelijke terugkeer in het ‘reguliere’ arbeidsproces.

Een eigen onderneming biedt onafhankelijkheid en goede financiële perspectieven

Bovendien zijn er werkgeversvoordelen te bedenken indien een arbeidsgehandicapte zich met de eigen onderneming geheel losmaakt van de rechten op een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

De vragen die in dit artikel gesteld worden zijn: wordt zelfstandig ondernemen als reïntegratiemogelijkheid aangeboden aan arbeidsgehandicapten in een vroeg stadium van de verzuimbegeleiding? Zo ja, hoe verloopt dit proces, biedt de arbodienst of het reïntegratiebureau begeleiding aan? En zo nee, waarom komt zelfstandig ondernemen niet ter sprake? Welke factoren spelen bij de keuze om zelfstandig ondernemen niet aan arbeidsgehandicapten aan te bieden een rol? Om antwoord te krijgen op deze vragen is er gesproken met een aantal bedrijfsartsen en verschillende medewerkers van reïntegratiebureaus. Op basis van deze interviews is het mogelijk enkele voorzichtige conclusies

te trekken over de begeleiding van arbeidsgehandicapten en de factoren die het succes, of juist het ontbreken ervan, bepalen. Om dit te bereiken zijn de uitkomsten van de gesprekken ‘gescand’ op verschillen en overeenkomsten. Deze zullen in dit artikel besproken worden.

Voor- en nadelen Hoe wordt er bij de reïntegratiebureaus en arbodiensten gedacht over zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap? Om te

dit is het niet mogelijk deze omschrijving in dit artikel consequent te hanteren.

Met de term arbeidshandicap bedoelen we in dit stuk daarom beperkingen voor het verrichten van arbeid die terugkeer in het eigen werk op korte en middellange termijn onmogelijk maken. Deze definitie behelst de groep mensen bij wie de arbeidsongeschiktheid in een vroeg stadium wordt vastgesteld en de groep met een WAO-‘verleden’.

Voordelen Allereerst de overwegingen ten faveure van zelfstandig ondernemen. De argumenten die men aangeeft om dit te bevorderen zijn uiteenlopend. Ten eerste de arbeidstijden; de arbeidsgehandicapte is in staat om met een eigen onderneming de werktijden in te richten naar de beperking waardoor men arbeidsongeschikt is geraakt. Dit argument komt ook terug in eerder onderzoek³ waaruit blijkt dat ‘het benutten van de regelmogelijkheden’ door de arbeidsgehandicapte ondernemer als groot voordeel wordt ervaren. Een tweede voordeel dat uit de gesprekken naar voren komt is gelegen in de motivationele aspecten. Een eigen bedrijf geeft, indien het goed gaat, veel voldoening. Meer dan werken in loondienst. Zodoende biedt een eigen onderneming de arbeidsgehandicapte beloning op een breder vlak dan het financiële. De reïntegratiedeskundigen en bedrijfsartsen zien dit als een sterk argument.

Voordelen die genoemd worden maar minder vaak, zijn divers van aard: zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap maakt de arbeidsongeschikte los van administratieve rompslomp van UWV, er zijn met

beginnen dienen we helderheid te krijgen over de gehanteerde begrippen ‘begeleiding’ en ‘arbeidshandicap’. In de rol van begeleider onderscheiden we twee mogelijke partijen, arbodiensten en reïntegratiebureaus. Aangezien de activiteiten van arbodiensten zich onderscheiden van reïntegratiebedrijven is het in dit kader niet mogelijk om van één vorm van begeleiding te spreken. Dit artikel richt zich dan ook op de actie die ondernomen wordt door de betrokken professional (bedrijfsarts, consultant, coach, adviseur) vanaf het moment dat deze met een arbeidsgehandicapte te maken krijgt. Dit kan zijn in de spreekkamer van de bedrijfsarts of in het kantoor van de reïntegratieconsultant. Wat betreft het begrip arbeids handicap zullen we ons moeten richten op de Wet Rea². Hier is de uitgebreide, officiële definitie van arbeidshandicap te vinden. Het gaat in dit artikel om de begeleiding in het eerste ziektejaar,

een eigen bedrijf minder risico's op verergering van de beperkingen, in een eigen bedrijf kan men de fysieke omstandigheden inrichten naar eigen voorkeur. En voor de werkgever geldt dat naarmate het uitkeringsniveau van de arbeidsongeschikte werknemer omlaag gaat, er minder Pemba-premie afgedragen hoeft te worden, hetgeen volgens de bedrijfsartsen een goed argument is voor (ex-) werkgevers om zelfstandig ondernemen te stimuleren.

In de praktijk blijken de reïntegratiebureaus en arbodiensten echter zeer weinig te maken te hebben met arbeidsgehandicapten die een eigen onderneming beginnen. Een bedrijfsarts die voor dit onderzoek benaderd is, heeft bijvoorbeeld in de zes jaar dat ze bedrijfsgeneeskundige is viermaal meegemaakt dat arbeidsongeschikte werknemers een eigen onderneming zijn begonnen. De groep reïntegratieconsulenten heeft dit zelfs nog nooit meegemaakt. Uit de gesprekken met de verschillende organisaties blijkt dat men van zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap jaarlijks hooguit één tot twee keer getuige is, meer niet.

De gegevens van het Lisv bevestigen dit beeld. In het jaar 2000 zijn er bij de verschillende uitvoeringsinstellingen in totaal 38 aanvragen voor het starterskrediet ingediend.⁴ Afgezien van de vraag hoeveel er uiteindelijk zijn toegekend, kunnen we vaststellen dat dit aantal – op een totaal van 48.658 nieuw ingekochte reïntegratietrajecten voor arbeidsgehandicapten – zeer laag is. Bij deze cijfers dient een klein voorbehoud gemaakt te worden, aangezien niet alle ondernemers met een arbeidshandicap gebruik maken van het starterskrediet.

Nadelen De vraag of er onder arbeidsgehandicapten genoeg animo is voor zelfstandig ondernemen is dus gerechtvaardigd. Er zitten echter ook nadelige kanten aan het zelfstandig ondernemerschap. Om te beginnen zijn er de bedrijfsrisico's. Indien de arbeidsgehandicapte het niet redt met zijn of haar bedrijf, zijn de problemen onoverzichtelijk en de gevolgen groot. Tevens zijn er verzekeringstechnische belemmeringen. Het is voor een arbeidsgehandicapte lastig een betaalbare verzekering te krijgen voor de bedrijfsrisico's vanwege de arbeidsongeschiktheid. De helpdesk Werk, gezondheid en verzekeringen schetst hier een weinig rooskleurig beeld. Particuliere verzekeringsbedrijven zien het niet zitten om met mensen met verhoogd risico te verzekeren en hebben het recht om een starter met handicap te weigeren. Dit werkt niet stimulerend.

Bovendien vergoedt de Wet arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (WAZ) mogelijke schade pas na een jaar, hetgeen voor een starter met arbeidshandicap een onoverbrugbare periode kan zijn. Daarbij komt de verstrengeling van verschillende uitkeringsvormen, omdat de arbeidsgehandicapte ondernemer naast uitkeringsontvanger een uitkeringsbetaler is. In de Verkenning levensloop wordt een aantal knelpunten omschreven rond de transitie naar zelfstandig ondernemen. Een belangrijk probleem wordt gevormd door het feit dat men in de overgang van werknemer naar ondernemer breekt met gunstige pensioenregelingen. Ondanks het feit dat de sociale partners dit probleem in de praktijk ondervangen blijkt dit voor veel werknemers een barrière te zijn.

Voor vrouwen geldt dat het ondernemen moeilijk te combineren is met zorg voor kinderen of het verkrijgen van een budget voor kinderopvang. Volgens de Verkenning zijn vrouwen nauwelijks op de hoogte van de zwangerschapsuitkeringen binnen de WAZ.

Geen aantrekkelijk alternatief

Voorgaande overwegingen in acht nemend, kijken we nog eens terug naar de vraag die in het begin van het artikel gesteld wordt. We weten nu dat zelfstandig ondernemen in de begeleiding van arbeidsgehandicapten in het eerste ziektejaar niet als een aantrekkelijke optie wordt gezien. Dan rest nu de vraag, maakt zelfstandig ondernemen eigenlijk wel deel uit van de dienstverlening? Met deze vraag komen we terecht op het spanningsveld tussen reguliere en irreguliere reïntegratie. Immers, reïntegratie naar een passende baan in loondienst is de vorm van reïntegreren die boven mogelijke alternatieven verkozen wordt. Zelfstandig ondernemen is niet een veel voorkomende optie in reïntegratie, zoveel is duidelijk geworden. Op dit punt kunnen we dus stellen dat zelfstandig ondernemen voor reïntegratiedeskundigen en bedrijfsartsen geen aantrekkelijk alternatief is omdat het geen voor de hand liggende optie is. Maar is dit terecht?

Voor de medewerkers van de reïntegratiebureaus geldt dat het reïntegreren in toenemende mate plaatsvindt onder tijdsdruk. De bedrijfsartsen hebben hier in mindere mate mee te maken. De oorzaak van deze druk is te herleiden tot de prestatienormen in de contracten die de reïntegratiebureaus met de opdrachtgever (bijvoorbeeld UWV) sluiten. Zelfstandig ondernemen

is een tamelijk langdurig proces en wil de begeleider goed werk leveren dan zal deze minstens driekwart jaar aan 'het dossier' moeten besteden. En dat is te lang. In eerste instantie zoeken reïntegratiebureaus naar de snelle, reguliere, adequate en dus goedkope oplossing. In het algemeen is dit reïntegreren in loondienst. Hierover zijn de geïnterviewden het eens. 'Zelfstandig ondernemen is niet alleen een lang traject, het is ook nog eens riskant. Met de eisen van onze opdrachtgever in het achterhoofd zullen we er daarom niet snel aan beginnen', aldus één der reïntegratieconsulenten.

Hier komt bij dat de verdeling van de dossiers – bijvoorbeeld via de 'veilingen' – dit proces in de hand werkt. Door de ietwat onoverzichtelijke aanbestedingsprocedures is de toekomst voor reïntegratiebedrijven vaak onzeker. Reguliere reïntegratie naar een functie in loondienst is voor het bedrijfsresultaat de meest veilige oplossing met het hoogste rendement. Dit leidt er weer toe dat zelfstandig ondernemen ook op procedureel niveau buiten de boot dreigt te vallen. Tijdens dit onderzoek bleek dat de reïntegratiedeskundigen over zelfstandig ondernemen nadenken als het vanuit loondienst kan plaatsvinden. Wie dan de begeleiding op zich zou nemen, bleef onbeantwoord.

Nog meer belemmeringen De conclusie dat de prestatie-eisen in de contracten van de opdrachtgevers een belemmering vormen voor begeleiding richting zelfstandig ondernemerschap is hiermee gerechtvaardigd. Toch is dit niet de enige reden voor begeleiders van arbeidsgehandicapten om de aandacht minder op zelfstandig ondernemen te richten. De bedrijfs-

artsen geven aan dat het starten van een eigen onderneming in goed overleg met de werkgever dient plaats te vinden. Indien deze niet akkoord gaat, wordt het moeilijk om deze dienstverlening uit te leggen. In het eerste ziektejaar loopt de salarisbetaling door en het is voor werkgevers vaak lastig te verenigen dat iemand enerzijds arbeidsongeschikt is en anderzijds 'op kosten van de baas' in staat tot het starten van een eigen bedrijf blijkt te zijn.

Een andere belemmering, die door enkele reïntegratiedeskundigen wordt genoemd, is gelegen in de aard van de onderneming die de arbeidsgehandicapte wil starten. Met name als de arbeidsgehandicapte een onderneming start in dezelfde branche als de (voormalig) werkgever, wil dit 'concurrentiegegeven' nogal eens tot wrevel leiden. Reïntegratiebureaus zijn in een dergelijk geval dan ook minder geneigd tot het bieden van ondersteuning.

Kortom, het aanbieden van zelfstandig ondernemen als alternatief in de reïntegratiedienstverlening wordt belemmerd door een aantal factoren en overwegingen. De (prestatie-eisen in) de contracten met opdrachtgevers spelen hierbij de voornaamste rol. Maar ook zaken als mogelijke concurrentie en invloed van werkgevers beïnvloeden de dienstverlening. De vraag die zich daarom vervolgens opdringt is, onder welke voorwaarden en omstandigheden zal de begeleiding van startende ondernemers met een arbeidshandicap wel deel uitmaken van de dienstverlening?

(Mogelijke) dienstverlening In de Verkenning Levensloop van het Ministerie van Sociale Zaken is een internetadres opgenomen van de Commissie Onderwijs en Ondernemen

als vraagbaak voor mogelijke starters.⁵ Via dit portaal kunnen zelfstandige ondernemers of hun begeleiders kennis nemen van allerlei publicaties en dienstverleners op dit terrein. Hier staat het idee centraal dat het onderwijs een cruciale rol vervult in de bewustwording van de mogelijkheden die de ondernemer heeft. Andere voorbeelden van dienstverleners zijn Werkplan, STEW, O2, Stichting SEON en IMK-intermediair. Enkele van deze organisaties worden nadrukkelijk genoemd in een rapport dat in 2000 over de begeleiding van startende ondernemers is uitgekomen.⁶ Ook hier blijkt dat de begeleiding gericht moet zijn op het volledige traject. Dus van de planfase tot en met de start.

Dergelijke argumenten vinden we niet terug bij de reïntegratiedeskundigen. Zij zien de begeleiding succes opleveren onder de voorwaarde dat er aandacht wordt besteed aan de volgende elementen: initiatief, plan en uitvoering. Ten eerste het initiatief voor ondernemen: bijna alle geïnterviewden zeggen alleen maar begeleiding te willen bieden indien de arbeidsgehandicapte zelf met het idee komt. Ten tweede het plan: als de arbeidsgehandicapte zelf met het voorstel komt zien de deskundigen alleen mogelijkheden voor begeleiding als het ondernemingsplan zeer uitgebreid en goed beargumenteerd is. Ten derde de uitvoering: hierover zijn de meningen onverdeeld. Geen van de reïntegratiebureaus en arbodiensten meent iets te kunnen betekenen waar het de daadwerkelijke uitvoering van het plan betreft.

Inhoudelijk ziet men in de begeleiding een grote rol weggelegd voor adviezen met betrekking tot de mogelijkheden en beperkingen. Minder aandacht is er,

zo blijkt, voor de financiële aspecten van het ondernemen. De consultant kan de cliënt op de hoogte brengen van de mogelijkheden uit de Wet Rea maar verder dan dit zal hij of zij niet gaan. Sommigen vinden een ander element noodzakelijk in de begeleiding, namelijk goede afstemming van het mogelijkhedenprofiel van de kandidaat op de toekomstige onderneming. Een soort van profiel-op-profiel-matching. Tot slot wijzen alle geïnterviewden erop dat ze geen begeleiding aan een startende arbeidsgehandicapte ondernemer zullen bieden als de beperkingen het ondernemen niet toestaan. Hiermee wordt indirect teruggegrepen op het voorstel van profielmatching. Een aantal reïntegratieconsultanten zou graag een model in kaart gebracht willen zien dat aangeeft met welke beperkingen er welk soort onderneming mogelijk is. Met andere woorden, welke ondernemersmogelijkheden horen bij welke beperkingen?

Conclusies Heeft het voorgaande nu voldoende inzicht geboden in de factoren die een rol spelen bij de begeleiding van arbeidsgehandicapten die een zelfstandige onderneming willen beginnen? Is er sprake van begeleiding? En hoe verloopt deze, of hoe zou deze moeten verlopen?

Wat we in dit artikel hebben gezien is dat zelfstandig ondernemen in de reïntegratie van arbeidsgehandicapten in het eerste ziektejaar niet of nauwelijks ter sprake komt. De oorzaken hiervoor zijn gedeeltelijk gelegen in de beeldvorming die de bedrijfsartsen en reïntegratiedeskundigen over het onderwerp hebben. Men is geneigd een niet al te positief beeld te schetsen van de moge-

Vooralsnog lijkt de keuze te vallen op het belang van de opdrachtgever, wat uiteindelijk voor de reïntegratiebureaus, overigens zeer begrijpelijk, het dienen van het eigen bedrijfsbelang betekent

lijkheden rond zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap. Naast een tweetal voordelen betreffende de arbeidstijden en motivationele aspecten zien de professionals vooral problemen. De grootste nadelen zijn volgens hen gelegen in bedrijfs- en verzekeringsrisico's en de onoverzichtelijke status van de arbeidsgehandicapte.

In de praktijk blijkt de grootste belemmering echter opgeworpen te worden door afspraken met de opdrachtgever. De kwantitatieve en kwalitatieve normen voor reïntegratie creëren een omstandigheid waarin de reïntegratiebureaus weinig extra waarde toekennen aan het alternatief zelfstandig ondernemen. Deze situatie werpt in feite een dilemma op tussen enerzijds de wensen van de cliënt en anderzijds de prestatienormen die de opdrachtgever en begeleider zijn overeengekomen. Vooralsnog lijkt de keuze te vallen op het belang van de opdrachtgever, wat uiteindelijk

voor de reïntegratiebureaus, overigens zeer begrijpelijk, het dienen van het eigen bedrijfsbelang betekent.

Indien men desondanks zou overgaan tot het aanbieden van deze dienstverlening, zijn er een aantal elementen waaraan deze moet voldoen. Om te beginnen moet het initiatief bij de cliënt liggen. Het reïntegratiebureau wordt geen initiërende rol toebedeeld. Indien de cliënt volhardt, zal het plan onder geen beding de beperking mogen verergeren. Verder zal volgens de geïnterviewden de begeleiding niet verder reiken dan 'lichte advisering'. Begeleiding van het uiteindelijk ondernemen of adviezen over financiën behoren niet tot de mogelijkheden. In dit kader lijkt er behoefte te bestaan aan een model van profielmatching, waarbij de mogelijkheden van de arbeidsgehandicapte worden vergeleken met de toekomstige onderneming. Van groter belang lijkt echter de vraag

De Verkenning Levensloop ziet zelfstandig ondernemen als een reële fase in de transitionele arbeidsmarkt

of het zinvol is dit onderwerp bij reïntegratiebureaus en arbodiensten onder de aandacht te brengen en houden. Er zijn bureaus gespecialiseerd in de begeleiding van startende ondernemers en wellicht is het voor reïntegratiediensten interessanter de arbeidsgehandicapten met ondernemersplannen naar de gespecialiseerde diensten door te verwijzen.

De Verkenning Levensloop ziet zelfstandig ondernemen als een reële fase in de transitionele arbeidsmarkt. Het is dus van belang dat er in de begeleiding van arbeidsgehandicapten rekening mee gehouden gaat worden. Vooralsnog lijken de verzekeraars en opdrachtgevers een belemmering te vormen, waardoor er in de reguliere begeleiding geen ruimte is voor dit onderwerp. Naar aanleiding van dit artikel zouden de volgende overwegingen gemaakt dienen te worden: is het zinvol om in de reïntegratiedienstverlening een kennisinfrastructuur op te zetten rond dit onderwerp? En houdt deze stand in de omstandigheden waarin de markt nu verkeert? Het lijkt raadzaam, nu in de transitionele arbeidsmarkt en na de

invoering van de Wet verbetering poortwachter een gedeelte van het opdrachtgeverschap bij de cliënt komt te liggen, over deze vragen na te denken. ➡

J. Minderhoud en G. Evers zijn werkzaam bij TNO-Arbeid.

¹ Zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap is onderdeel van het TNO-Arbeid doelfinancieringsprogramma Arbeid 2001. Dit programma is medegefinancierd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

² Wet Rea: Met het in werking treden van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten is de doelgroep die voor reïntegratie in aanmerking komt, uitgebreid. Het doel van de Wet Rea is de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten voor mensen die door ziekte of gebrek geen of moeilijk toegang hebben tot deze markt, de zogenoemde arbeidsgehandicapten. De wet is dus niet alleen bedoeld voor personen die recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op

grond van de WAO, WAZ en de Wajong. In de Wet Rea, artikel 2 worden de volgende groepen onderscheiden:

- Degene met een WAO-, WAZ- of Wajong-uitkering of degene die een arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft gehad die niet langer dan vijf jaar geleden is beëindigd in verband met afname van de arbeidsongeschiktheid.
- Degene aan wie op grond van een wettelijk voorschrift in verband met ziekte of gebrek een voorziening is toegekend die strekt tot behoud, herstel of bevordering van de arbeidsgeschiktheid of ten behoeve van wie een subsidie is toegekend voor met een voorziening verband houdende kosten; en gedurende de periode van vijf jaar na beëindiging van de voorziening.
- De persoon die tot de doelgroep van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) behoort of niet langer dan vijf jaar geleden heeft behoord, maar niet werkzaam is als werknemer in de zin van de WSW.
- De persoon die niet tot de voorgaande categorieën behoort, maar van wie medisch-arbeidskundig is vastgesteld, dat hij in verband met ziekte of gebrek een belemmering heeft bij het verkrijgen of verrichten van arbeid.

³ Evers e.a. *Een onbetrouwbaar lijf, zelfstandig ondernemen met een arbeidshandicap*, Hoofddorp, 2001.

⁴ Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen, *Kroniek van de sociale verzekeringen 2001*, Amsterdam 2002.

⁵ www.lerenondernemen.nl

⁶ M.H. Brander en Geerlof J., *Naar een optimale ondersteuning*. Verslag van een begeleidend onderzoek van de pilotprojecten ondernemende werkzoekenden, Den Haag 2000.